

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор Вищого державного навчального
закладу України «Буковинський
державний медичний університет»
професор Т.М. Бойчук

«__» _____ 2017 р.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ З “КЛІНІЧНОГО МЕДСЕСТРИНСТВА” ДЛЯ ВСТУПНИКІВ ДО УНІВЕРСИТЕТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО» (ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ – «МАГІСТР»)

Тема 1. Вчення про медсестринство у внутрішній медицині. Методи обстеження пацієнта в клініці внутрішніх хвороб

Історія розвитку вчення про внутрішні хвороби, їх місце серед інших клінічних дисциплін у системі підготовки медсестри. Основні історичні етапи розвитку внутрішньої медицини в Україні. Внесок академіків М.П. Кончаловського, Г.Ф. Образцова, М.Д. Стражеско, М.М. Губергріца, Ф.Г. Яновського, В.М. Іванова, В.Х. Василенка, Л.Т. Малої, професора Г.Й. Яновського та інших у розвиток вітчизняної внутрішньої медицини.

Принципи організації та методи надання лікувально-профілактичної допомоги пацієнтам в Україні. Основи законодавства України з питань охорони здоров'я населення і довкілля. Пропаганда санітарних знань, гігієнічне та фізичне виховання населення, формування здорового способу життя, боротьба зі шкідливими звичками. Роль медсестри в реалізації цих завдань.

Заходи і засоби особистої професійної безпеки медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам, при роботі з кров'ю та іншим біоматеріалом, апаратурою тощо.

Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, періоди, стадії, діагностику, клінічний та медсестринський діагнози, прогноз, перебіг, види лікування, профілактику.

Тема 2. Методи обстеження пацієнта медичною сестрою у клініці внутрішніх хвороб

Перший етап медсестринського процесу: опитування пацієнта (паспортні дані, скарги, анамнез хвороби, анамнез життя), правила та послідовність проведення їх медичною сестрою. Виявлення проблем пацієнта (дійсних та супутніх, пріоритетних, потенційних).

Огляд пацієнта: оцінка його загального стану, свідомості, положення в ліжку, загальний огляд пацієнта та окремих систем і органів.

Суть та значення фізичних методів обстеження (антропометрія, визначення частоти дихальних рухів, підрахунок і характеристика пульсу, вимірювання артеріального тиску) для встановлення медсестринських діагнозів. Медсестринська діагностика на основі отриманих даних.

Оволодіння особливостями підготовки пацієнтів до різних лабораторних досліджень, правилами й технікою взяття біоматеріалу для досліджень. Оформлення направлень і доставка досліджуваного матеріалу до лабораторії.

Підготовка пацієнта до різних досліджень сечі: загального аналізу, за методами Зимницького, Нечипоренка.

Взяття харкотиння для загального та бактеріологічного досліджень.

Підготовка пацієнта для загального аналізу крові та взяття крові для біохімічного, серологічного та бактеріологічного досліджень.

Підготовка пацієнта і взяття калу для копрологічного дослідження, на виявлення гельмінтів та приховану кров.

Взяття шлункового вмісту фракційним методом для дослідження. Внутрішньошлункова рН-метрія.

Взяття дуоденального вмісту фракційним методом.

Відвідування структурних підрозділів лікувально-профілактичних закладів, які здійснюють інструментальну діагностику.

Оволодіння методиками підготовки пацієнтів до основних інструментальних методів обстеження (рентгенологічних, комп'ютерної томографії тощо) і функціональної діагностики (електрокардіографії, спірографії, пневмотахометрії), значення цих методів у діагностиці захворювань внутрішніх органів.

Виконання заходів і засобів особистої професійної безпеки медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам, під час роботи з кров'ю та іншим біологічним матеріалом, інструментальних методів обстеження. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тема 3. Хвороби органів дихання. Професійні захворювання та отруєння

Виконання медсестринського процесу при хронічних обструктивних захворюваннях легень: бронхіті, бронхіальній астмі, бронхоектатичній хворобі. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його наявних проблем і встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Надання допомоги пацієнтам при задишці, кашлі та ядусі. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття харкотиння для лабораторних досліджень; підготовка пацієнта до проведення інструментальних обстежень (рентгенологічного, бронхоскопії, спірометрії). Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду: застосування індивідуальних інгаляторів, виконання дихальної гімнастики. Профілактика нападів ядухи. Виконання заходів і засобів особистої професійної безпеки медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам, при роботі з кров'ю та іншим біологічним матеріалом, інструментальних методах обстеження. Виконання чинних наказів МОЗ України «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю “Пульмонологія”».

Медсестринський процес при пневмоніях, плевритах. Оцінювання стану пацієнта на основі медсестринського обстеження. Додаткові методи обстеження пацієнтів з легеневою патологією (взяття харкотиння на загальний клінічний аналіз, цитологічне та бактеріологічне дослідження, на антибіотикограму), участь медсестри у проведенні плевральної пункції. Діагностична і лікувальна мета плевральної пункції.

Складання плану вирішення дійсних проблем пацієнта, здійснення медсестрою мотивованого догляду та опіки.

Невідкладна долікарська допомога при критичному зниженні температури тіла.

Специфіка роботи медсестри в пульмонологічному відділенні (стаціонарі). Дотримання особистої професійної безпеки медсестри під час надання медичної допомоги пацієнтам, при роботі з кров'ю та іншим біоматеріалом, інструментальних методах обстеження.

Дійсні проблеми пацієнтів при різних формах туберкульозу легень та раку легень, медсестринське оцінювання стану. Методи лабораторної та інструментальної діагностики, туберкулінодіагностика, участь медичної сестри у їх проведенні, значення ранньої діагностики туберкульозу.

Невідкладна долікарська допомога при кровохарканні та легеневій кровотечі. Специфічна і неспецифічна профілактика туберкульозу. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду: принципи співжиття при інфекційному захворюванні. Проведення профілактичних заходів для запобігання пневмоконіозу.

Специфіка роботи медичної сестри у фізіотричному відділенні (стаціонарі) та відділенні профпатології. Дотримання правил особистої гігієни, охорони праці та безпеки медсестри у фізіопульмонологічному відділенні. Заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тема 4. Хвороби серцево-судинної системи

Виявлення дійсних проблем пацієнта при артеріальній гіпертензії та атеросклерозі. Критерії оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження пацієнта. Функції медсестри у вирішенні дійсних проблем пацієнта, у діагностичному та лікувальному процесах, мотивованому догляді та опіці. Невідкладна долікарська допомога при ускладнених та неускладнених гіпертонічних кризах. Профілактика артеріальної гіпертензії та атеросклерозу. Дотримання особистої гігієни та безпеки медичної сестри.

Виявлення дійсних проблем пацієнта при стенокардії. Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Больовий напад, невідкладна долікарська допомога. Медсестринський процес.

Виявлення дійсних проблем пацієнта при стенокардії та інфаркті міокарда. Критерії оцінювання стану пацієнта. Методи діагностики (лабораторні та інструментальні), участь медичної сестри в їх проведенні. Особливості роботи медичної сестри в блоках інтенсивної терапії. Невідкладна долікарська допомога при больовому нападі та при гострих ускладненнях інфаркту міокарда (кардіогенний шок, набряк легень, серцева астма та ін.). Правила використання наркотичних засобів. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Профілактика. Дотримання особистої гігієни та професійної безпеки медичної сестри.

Медсестринський процес при набутих вадах серця. Виявлення дійсних проблем пацієнта при порушенні геодинаміки з мітральними та аортальними вадами серця. Критерії оцінювання стану пацієнта у фазі компенсації та декомпенсації. Складання медичною сестрою плану вирішення дійсних проблем пацієнта та медсестринських втручань, їх реалізація. Здійснення догляду та опіки над пацієнтами з набутими вадами серця. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду.

Критерії оцінювання стану пацієнта при гострій і хронічній серцево-судинній недостатності. Невідкладна долікарська допомога при непритомності, судинному та кардіогенному шоку, колапсі, серцевій астмі, набряку легень.

Виявлення медичною сестрою дійсних проблем пацієнта при хронічній серцевій недостатності з різними клінічними стадіями (I, IIА, IIВ, III). Участь медсестри у діагностиці. Складання плану медсестринських втручань та його реалізація.

Специфіка роботи медичної сестри в кардіологічному відділенні (стаціонарі), відділенні (палаті) інтенсивної терапії. Дотримання правил техніки безпеки, професійної безпеки та охорони праці в галузі. Заходи безпеки при роботі з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Виконання чинних наказів МОЗ України «Про затвердження протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю “Кардіологія”».

Тема 5. Захворювання органів травлення

Виконання медсестринського процесу при гострому і хронічному гастриті. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів, планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень, до проведення інструментальних обстежень. Виконання лікарських призначень. Профілактика гастриту.

Виконання медсестринського процесу при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів, планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень, до проведення інструментальних обстежень. Виконання лікарських призначень. Профілактика виразкової хвороби.

Виконання заходів і засобів особистої професійної безпеки, протиепідемічного режиму та охорони праці медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам, при роботі з кров'ю та іншим біологічним матеріалом, інструментальних методах обстеження, охорони праці,

професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Виконання медсестринського процесу при хронічному гепатиті. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів, планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень; підготовки пацієнта до проведення інструментальних обстежень (УЗД, радіоізотопного сканування, лапароскопії, пункційної біопсії печінки). Виконання призначень лікаря. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Профілактика захворювання.

Оцінювання стану пацієнта на основі суб'єктивного та об'єктивного обстежень, виявлення дійсних проблем пацієнта при цирозі печінки, портальній гіпертензії. Медсестринська діагностика. Планування медсестринських втручань: підготовка пацієнта та участь в лабораторних дослідженнях та інструментальних обстеженнях (радіоізотопному скануванні, УЗД печінки, біопсії, лапароскопії, езофагодуоденоскопії), спостереження та догляд за пацієнтом, виконання призначень лікаря. Невідкладна долікарська допомога при ускладненнях (стравохідно-шлунковій кровотечі, печінковій комі, набряковому синдромі, геморагічному синдромі). Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Виконання медсестринського процесу при захворюваннях жовчного міхура та жовчновивідних шляхів. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів, планування медсестринських втручань та їх реалізація, вирішення дійсних проблем та потреб пацієнта. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття дуоденального вмісту для лабораторного дослідження, до проведення інструментальних обстежень (УЗД, холецистографії). Виконання призначень лікаря. Невідкладна допомога при жовчній коліці. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Профілактика захворювання. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки.

Тема 6. Хвороби нирок та сечовивідних шляхів

Виявлення дійсних проблем пацієнтів при гломерулонефриті. Критерії оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Планування медсестринських втручань та їх реалізація: підготовка пацієнта та взяття сечі для загального клінічного дослідження, проби за методами Зимницького, Нечипоренка; підготовка до інструментальних обстежень (УЗД нирок, офтальмоскопії, ЕКГ). Догляд за пацієнтами з патологією нирок (зважування пацієнтів, антропометрія, застосування сечоприймача та підкладного судна, визначення водного балансу). Принципи лікування та дієтотерапії. Первинна і вторинна профілактика. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, особистої гігієни медсестри.

Виявлення дійсних проблем пацієнта при хронічній хворобі нирок на основі даних медсестринського обстеження, оцінювання стану пацієнта. Складання плану медсестринських втручань, його реалізація: підготовка пацієнта до лабораторних досліджень (загального аналізу крові, біохімічного аналізу крові, загального аналізу сечі, проби за методом Зимницького) та інструментальних обстежень (радіоізотопного сканування нирок, УЗД нирок, рентгенографії нирок, радіонуклідної ренографії). Надання невідкладної долікарської допомоги при гострих станах. Відвідування відділення гемодіалізу. Ознайомлення з методами очищення крові.

Участь медичної сестри в профілактиці та диспансеризації урологічних хворих. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Специфіка роботи медичної сестри в нефрологічному відділенні, відділенні гемодіалізу. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Виявлення дійсних проблем пацієнтів при пієлонефриті. Медсестринська діагностика. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Підготовка пацієнта та участь медичної сестри в проведенні обстежень (взяття сечі для аналізів, ренографії тощо). Виконання лікарських

призначень. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Профілактика.

Медсестринський процес при нирково-кам'яній хворобі: виявлення дійсних проблем пацієнта, проведення медсестринського обстеження та оцінювання стану пацієнта. Планування та реалізація плану медсестринських втручань: підготовка пацієнта до проведення лабораторних досліджень (загального аналізу крові, загального аналізу сечі) та інструментальних обстежень (УЗД нирок, екскреторної урографії, комп'ютерної томографії, рентгенографії нирок). Надання невідкладної допомоги під час нападу ниркової коліки. Сучасні методи лікування (літоліз, літотрипсія). Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Профілактика. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, професійної безпеки. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тема 7. Ревматичні та системні хвороби сполучної тканини. Алергійні захворювання

Виявлення дійсних проблем пацієнта. Обстеження пацієнта з ревматичною хворобою. Здійснення медичною сестрою мотивованого догляду та опіки над пацієнтом з ураженням суглобів (накладання зігрівального компресу, надання зручного положення суглобам). Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Основні принципи лікування. Профілактика: первинна, вторинна.

Здійснення медсестринського процесу при ревматоїдному артриті. Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Підготовка пацієнтів до додаткових методів обстеження (рентгенографії суглобів). Особливості догляду за пацієнтами з ревматоїдним артритом.

Виявлення дійсних проблем пацієнтів із захворюваннями сполучної тканини (системним червоним вовчаком, склеродермією тощо). Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Підготовка пацієнтів до додаткових методів обстеження (рентгенографії, комп'ютерної томографії, артроскопії, тесту на антиядерні антитіла, тесту на антитіла до ДНК). Реалізація медсестринського процесу.

Участь медичної сестри в обстеженні пацієнтів з проявами бронхіальної астми, полінозу, кропив'янки, алергодерматиту, медикаментозної алергії, харчової алергії, анафілактичного шоку. Виявлення основних клінічних симптомів (ранніх).

Методи проведення алергологічних тестів: провокаційних, аплікаційних, скарифікаційних, внутрішньошкірних, підшкірних. Надання невідкладної допомоги при виникненні алергійних реакцій та лікування. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду та запобіганню повторних нападів алергії. Специфіка роботи медичної сестри в алергологічному відділенні.

Тема 8. Хвороби системи крові

Виконання медсестринського процесу при анемії: постгеморагічній, залізодефіцитній, мегалобластній, гіпо- і апластичній, гемолітичній. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, виявлення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта до лабораторних досліджень (загального аналізу крові, біохімічного, копрології тощо) та інструментальних обстежень (різних видів ендоскопії, ЕКГ тощо). Надання невідкладної долікарської допомоги при гемолітичному кризі. Участь медичної сестри в лікуванні, догляді за пацієнтом та профілактиці анемії.

Виконання медсестринського процесу при гострому лейкозі. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, виявлення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта до додаткових методів обстеження (загального аналізу крові, імуноферментного та цитогенетичного дослідження крові, стеральної пункції, біопсії лімфатичних вузлів тощо). Участь медичної сестри в лікуванні, догляді за пацієнтом.

Виконання медсестринського процесу при хронічному мієлолейкозі, ідіопатичному мієлофіброзі, справжній поліцитемії, хронічному лімфолейкозі, злоякісних лімфомах.

Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, виявлення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта до додаткових методів обстеження (загального аналізу крові, імуноферментного та цитогенетичного дослідження крові, стерильної пункції, біопсії лімфатичних вузлів тощо). Участь медичної сестри в лікуванні, догляді за пацієнтом та профілактиці.

Реалізація медсестринського процесу при тромбоцитопенії, тромбоцитопатії, гемофілії, геморагічному васкуліті, ДВЗ-синдромі. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, встановлення медсестринських діагнозів. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта до додаткових методів обстеження (загального аналізу крові, коагулограми, ендоскопії, рентгенографії, МЯР). Надання невідкладної долікарської допомоги при геморагічному синдромі. Виконання призначень лікаря. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду.

Специфіка роботи гематологічного відділення (стаціонару).

Тема 9. Хвороби ендокринної системи та обміну речовин. Охорона праці в галузі

Реалізація медсестринського процесу при гіперфункції щитоподібної залози. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта до додаткових методів обстеження (біохімічного аналізу крові, гормонального дослідження, імунологічного дослідження, радіоізотопного сканування, сцинтиграфії щитоподібної залози тощо). Надання невідкладної долікарської допомоги при тиреотоксичному кризі. Виконання призначень лікаря. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Участь медичної сестри в лікуванні та профілактиці гіпертиреозу.

Виявлення дійсних проблем пацієнта при гіпотиреозі. Визначення його стану на основі медсестринського обстеження. Мікседема. Додаткові методи діагностики (гормональне дослідження крові, ізотопне сканування, рентгенодіагностика, цитологічне дослідження, УЗД). Принципи лікування. Роль медичної сестри у спостереженні, догляді та опіці над пацієнтами.

Реалізація медсестринського процесу при ендемічному зобі. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта до додаткових методів обстеження (біохімічного аналізу крові, гормонального дослідження, імунологічного дослідження, УЗД, радіоізотопного сканування, сцинтиграфії щитоподібної залози тощо). Виконання призначень лікаря. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Участь медичної сестри в лікуванні та профілактиці ендемічного вола.

Медсестринський процес при цукровому діабеті. Виявлення дійсних проблем пацієнта при інсулінонезалежному та інсулінозалежному цукровому діабеті, при його ускладненнях. Вирішення медсестрою дійсних проблем і потреб пацієнта. Особливості інсулінотерапії. Невідкладна допомога при коматозних станах (гіперглікемічній та гіпоглікемічній комі).

Навчання пацієнта та його оточення правилам інсулінотерапії, раціонального харчування.

Виявлення проблем пацієнта при ожирінні. Клінічні прояви. Медсестринська діагностика. Участь медичної сестри в лікуванні та профілактиці. Навчання пацієнта та його оточення контролю за вагою, правилам раціонального харчування, ЛФК.

Розділ 1. Вступ. Обстеження пацієнта медичною сестрою хірургічного відділення

Тема 1. Основні завдання хірургічної служби в Україні. Охорона праці в галузі

Хірургія — розділ медицини, основним лікувальним засобом якого є хірургічні маніпуляції та операції. Нарис з історії хірургії. Причини, які заважали розвитку хірургії. Відкриття антисептики й асептики, знеболювання та груп крові. Початок розвитку сучасної хірургії, диференціація хірургічних спеціальностей та становлення хірургії як науки. М.І. Пирогов — видатний хірург, учений-анатом, засновник військово-польової хірургії. Визначні хірурги XIX—XX ст.: М.В. Скліфосовський, М.І. Пирогов, О.М. Бакулев, П.І. Дьяконов, С.П. Федоров, О.В. Вишневський, М.М. Петров, Б.В. Петровський та ін. Українська школа хірургів: В.О. Караваєв, О.П. Кримов, М.М. Дітеріхс, С.П. Коломнін, В.П. Філатов, О.О. Шалімов, М.М. Амосов та ін. Місце хірургії в сучасній медицині. Організація та структура хірургічної служби України, основні хірургічні заклади військової та цивільної медицини.

Хвороба та етапи її розвитку. Уявлення про етіологію, патогенез, клінічні симптоми та синдроми, перебіг хвороби, діагноз, прогноз хвороби, види лікування.

Розвиток медсестринства в Україні. Медсестринські теорії і концептуальні моделі, які діють у сучасних умовах. Впровадження в хірургічну практику медсестринського процесу, його етапів.

Міжособистісні аспекти спілкування.

Принципи медичної етики і деонтології при обстеженні, лікуванні, догляді за пацієнтами та під час спілкування з їхніми родичами.

Дотримання правил ТБ. Знищення та знезараження предметів, забруднених кров'ю, екскретатами хворих. Складання плану заходів профілактики поширення ВІЛ-інфекції, гепатиту С. Охорона праці в галузі.

Тема 2. Обстеження пацієнта медичною сестрою

Оволодіння методикою збирання паспортних даних. Заповнення паспортної частини амбулаторної картки і медичної картки стаціонарного хворого. Оволодіння методикою збирання основних скарг хворого, деталізація їх. Оволодіння методикою збирання історії теперішньої проблеми, анамнезу захворювання, анамнезу життя, в тому числі сімейного й алергологічного.

Ознайомлення з методикою проведення огляду пацієнта, додатково користуючись таблицями, слайдами, фільмами.

Засвоєння методики пальпації. Пальпація шкіри, лімфатичних вузлів, грудної клітки, органів черевної порожнини (поверхнева і глибока). Визначення пульсу і його характеристика.

Ознайомлення з методикою порівняльної перкусії легенів; визначення відносної тупості серця.

Ознайомлення з методикою аускультативної перкусії легенів і серця.

Обхід хворих хірургічного відділення з метою збирання паспортних даних, основних скарг, анамнезу.

Відпрацювання навичок спілкування і взаємовідносин у системі медична сестра—пацієнт—сім'я пацієнта.

Розділ 2. Медсестринство в загальній хірургії

Тема 3. Профілактика хірургічної інфекції в діяльності медичної сестри

Приготування і підготовка до стерилізації хірургічних інструментів, білизни, перев'язувального матеріалу, гумових виробів та апаратів з оптичною системою. Способи укладання однорідного та різноманітного матеріалу, маркування, транспортування і зберігання стерилізаційних коробок (біксів). Стерилізація тазів для оброблення рук.

Техніка оброблення рук за методом Спасокукоцького—Кочергіна, розчинами первомуру (С-4), хлоргексидину біглюконату, стериліуму та іншими сучасними препаратами. Самостійне надягання стерильного халата, маски, гумових рукавичок, а також знімання використаного одягу

та рукавичок. Ознайомлення з фізичними і хімічними властивостями антисептичних речовин. Ознайомлення з методиками стерилізації та зберігання шовного матеріалу.

Приготування перев'язувального матеріалу, білизни, халатів, масок і рукавичок до стерилізації та укладання їх у стерилізаційні коробки. Завантаження парового стерилізатора автоклава, спостереження за ходом стерилізації та розвантаження. Контроль стерилізації. Підготовка хірургічних інструментів до стерилізації після чистих і гнійних операцій. Контроль оброблення на залишки крові та мийного розчину. Режим стерилізації з урахуванням анаеробної інфекції, гепатиту В і СНІДу.

Тема 4. Гемостаз

Засвоєння способів спинення кровотечі: накладання джгута або джгута-закрутки, стискальної пов'язки, пальцевого притиснення артерії, тугої тампонади рани, накладання кровоспинного затискача на судини і перев'язування їх у рані та на протязі (на фантомі), охолодження.

Принципи й тактика надання першої медичної допомоги під час зовнішніх і внутрішніх кровотеч, шоківий індекс, оцінювання стану хворого. Транспортування і госпіталізація. Клінічний аналіз перебігу хвороби пацієнта та аналіз медичних карток, особливості консервативного й оперативного лікування. Робота в операційній, перев'язувальній, маніпуляційній: ознайомлення з остаточним гемостазом за допомогою фізичних, хімічних і біологічних методів. Участь у проведенні інструментального обстеження і догляду за хворими в стаціонарі.

Тема 5. Тактика медичної сестри при гемотрансфузіях

Визначення груп крові системи АВО стандартними та цоліклональними сироватками анти-А і анти-В. Визначення резус-належності сироваткою анти-Д. Проведення проб на сумісність крові донора та реципієнта. Визначення придатності консервованої крові та її препаратів.

Участь у визначенні групи крові та резус-належності донора і хворого, проведення проб на індивідуальну сумісність, резус-сумісність, біологічної проби. Догляд за хворими під час і після переливання крові. Участь у заповненні документації. Робота в маніпуляційному кабінеті та пункті взяття крові.

Тема 6. Знеболювання в діяльності медичної сестри

Вивчення апаратури для наркозу, правил техніки безпеки і роботи з наркозними та дихальними апаратами. Ознайомлення з основними лікарськими засобами для загальної і місцевої анестезії. Способи забезпечення прохідності дихальних шляхів і боротьби з можливими ускладненнями знеболювання. Оцінювання ефективності реанімаційних заходів.

Ознайомлення та участь у приготуванні стола анестезіолога, веденні наркозної картки, спостереженні за життєво важливими функціями організму: ЦНС, диханням і серцево-судинною системою. Засвоєння навичок надання першої допомоги під час блювання, регургітації, асфіксії, зупинки серця. Участь у проведенні місцевої анестезії та новокаїнової блокади хірургічним хворим. Робота у відділенні інтенсивної терапії, виконання призначень лікаря та догляд за хворими.

Тема 7. Неоперативна та оперативна хірургічна техніка

Мета і принципи транспортної іммобілізації. Особливості використання штатних шинних комплектів. Особливості використання пневмошин. Гіпсові пов'язки. Властивості та якість гіпсу. Види гіпсових пов'язок. Правила накладання гіпсових пов'язок. Засвоєння техніки накладання м'яких пов'язок: на голову й шию, грудну клітку і плечовий суглоб, ділянку живота і таза, верхню

та нижню кінцівку. Ознайомлення із застосуванням биндажа та суспензорія, еластичних і трубчастих бинтів.

Робота медичної сестри в чистій та гнійній перев'язувальних.

Поняття про хірургічну операцію та оперативну хірургію. Види хірургічних операцій: залежно від терміновості, за методами видалення патологічного вогнища, реконструктивні та пластичні. Сучасні загальні хірургічні інструменти: для розсікання і зшивання тканин, для захоплення і фіксації, для розширення рани, спинення кровотечі. Спеціальні інструменти для операцій на окремих органах. Елементи операцій: розсікання тканини, гемостаз, фіксація тканин, видалення патологічного вогнища, з'єднання та дренивання рани. Вивчення хірургічних інструментів — загальних і спеціальних. Складання наборів інструментів для операцій на кістках, органах черевної та грудної порожнин, для трепанації черепа, трахеостомії, первинного хірургічного оброблення рани, скелетного витягання, венесекції. Формування пакетів для тимчасових невідкладних оперативних втручань. Робота медичної сестри в операційній і перев'язувальній. Участь медичної сестри у підготовці та відборі інструментів для операцій. Використання загальних хірургічних інструментів під час роботи в перев'язувальній і догляду за хворими.

Тема 8. Лікування хворого в хірургічному відділенні. Діагностика хірургічних захворювань

Участь у заповненні медичних карток стаціонарних хворих. Збирання анамнезу життя і захворювання. Вивчення місцевих проявів захворювання: огляд, перкусія, пальпація, аускультация та різні вимірювання симетричних частин тіла. Оцінювання результатів лабораторних та інших методів обстеження хворих. Аналіз медичних карток стаціонарних хворих, їхній зміст і особливості ведення. Вивчення документації постової сестри, ознайомлення з роботою перев'язувального, процедурного кабінетів.

Тема 9. Догляд за хворими в передопераційний період

Участь у підготовці до планової й ургентної операцій. Проведення премедикації. Підготовка операційного поля. Транспортування хворих в операційну.

Тема 10. Догляд за хворими в післяопераційний період

Робота у відділенні реанімації й інтенсивної терапії, у хірургічному відділенні. Профілактика ускладнень після операцій, виконання призначень лікаря. Ознайомлення з функціонально-діагностичною апаратурою і лабораторним контролем за хворими. Документація ВРІТ та участь у її веденні.

Тема 11. Закриті та відкриті механічні ушкодження. Догляд за хворими

Робота в травматологічному відділенні.

Клінічний аналіз перебігу хвороби у пацієнтів з різними ушкодженнями, обговорення питань діагностики, клінічної картини, обсягу надання першої медичної допомоги на етапах евакуації.

Ознайомлення з різними методами лікування й участь у маніпуляціях та оперативних втручаннях. Догляд за травматологічними хворими.

Демонстрація й аналіз рентгенограм травматологічних хворих. Робота в операційній та перев'язувальній.

Участь у накладанні й знятті гіпсових пов'язок. Підготовка шини Белера, інструментів для скелетного витягання тензійними апаратами.

Робота в чистій та гнійній перев'язувальній, травматологічному пункті. Проведення перев'язок, зняття швів у хворих після операції. Відпрацювання підбору необхідних інструментів

для первинного хірургічного оброблення ран. Лікування потерпілих з гнійними ранами залежно від фази ранового процесу. Накладання м'яких клеолових і бинтових пов'язок.

Тема 12. Термічні ушкодження. Електротравма. Догляд за хворими

Відпрацювання практичних навичок з надання першої медичної допомоги потерпілим, визначення глибини та площі опіку. Клінічний аналіз перебігу хвороби в пацієнтів з опіками, відмороженнями. Обговорення питань клінічної картини, діагностики, надання першої медичної допомоги на догоспітальному етапі. Догляд за хворими з опіками і відмороженнями. Проведення некротомії та перев'язок.

Демонстрування та клінічний аналіз перебігу хвороби в пацієнтів з електротравмою. Проведення лікувальних заходів в умовах відділення реанімації та інтенсивної терапії.

Тема 13. Загальні проблеми під час догляду за хворими із хірургічною інфекцією

Участь у проведенні активного хірургічного втручання в разі гнійних захворювань. Взяття посіву з ран для визначення мікрофлори, чутливості до антибіотиків. Перев'язування хворих, допомога під час операцій, розтинів абсцесів, некротомії.

З'ясування клінічних ознак у разі гострих специфічних інфекційних захворювань за медичними картками стаціонарних хворих. Профілактичні заходи і застосування специфічних сироваток. Хірургічне оброблення укушених ран. Демонстрація й аналіз рентгенограм з ураженням кісток і суглобів хворих на хірургічний туберкульоз. Особливості догляду за хворими.

Тема 14. Догляд за онкологічними хворими

Клінічний аналіз і демонстрація хворих з доброякісними та злоякісними пухлинами. Організація диспансеризації населення. Догляд за хворими. Участь у проведенні діагностичних і лікувальних маніпуляцій, операцій, перев'язок. Профілактика пролежнів, лікування їх. Специфіка спілкування медичного персоналу з хворими онкологічних стаціонарів.

Тема 15. Синдром порушення кровообігу, змертвіння, виразки, нориці

Участь медичної сестри в перев'язках хворих з некрозами та гангренами у випадку облітеруючого захворювання судин, з виразками і норицями. Догляд за хворими з некрозами, бинтування нижніх кінцівок після венектомії, зняття швів. Підготовка хворих і проведення фістулографії. Профілактика пролежнів.

Розділ 3. Медсестринство в спеціальній хірургії

Тема 16. Догляд за хворими із захворюваннями та ушкодженнями голови

Клінічний аналіз перебігу хвороби в пацієнтів з ушкодженнями і захворюванням голови, лица, шиї. Засвоєння студентами клінічних ознак черепно-мозкової травми і навичок надання першої медичної допомоги, проведення дегідратаційної терапії.

Тема 17. Догляд за хворими з хірургічними захворюваннями та ушкодженнями шиї

Відпрацювання навичок: спинення кровотечі в разі поранення судин шиї, носової кровотечі, видалення сторонніх предметів з гортані, трахеї, бронхів. Підбір інструментів для трахеостомії.

Тема 18. Догляд за хворими з хірургічними захворюваннями та ушкодженнями органів грудної клітки

Аналіз перебігу хвороби у пацієнтів з ушкодженнями та захворюваннями органів грудної порожнини. Відпрацювання навичок розпізнавання патології, надання першої медичної допомоги на догоспітальному етапі. Удосконалення техніки іммобілізації у випадку перелому ребер, ключиці, накладання оклюзійної пов'язки, підготовка сифонного дренажу за Бюлау або Суботіним для дренування плевральної порожнини. Догляд за хворими, участь у проведенні діагностичних і лікувальних маніпуляцій, операцій, перев'язок.

Тема 19. Догляд за хворими з хірургічними захворюваннями та ушкодженнями органів черевної порожнини

Засвоєння методик обстеження хворих із хірургічними захворюваннями органів черевної порожнини. Аналіз перебігу хвороби в пацієнтів, підготовка їх до гастроскопії, ультразвукового та рентгенологічного дослідження. Участь у діагностичних і лікувальних маніпуляціях. Присутність на операціях, робота в перев'язувальній. Складання набору інструментів для лапаротомії. Удосконалення навичок догляду за хворими після операцій на шлунку, жовчному міхурі, кишках і підшлунковій залозі.

Аналіз перебігу хвороби в пацієнтів із різними захворюваннями органів черевної порожнини. Відпрацювання навичок розпізнавання гострих хірургічних захворювань, знання необхідних лабораторних і спеціальних методів дослідження. Надання першої допомоги. Участь у діагностичних і лікувальних маніпуляціях, операціях і перев'язках. Аналіз медичних карток стаціонарних хворих з атиповою клінічною картиною.

Тема 20. Догляд за хворими з хірургічними захворюваннями та ушкодженнями прямої кишки

Аналіз перебігу хвороби в пацієнтів із захворюваннями прямої і товстої кишок. Відпрацювання студентами навичок застосування ректального дзеркала і ректороманоскопа, підготовка кишкового каналу до іригоскопії, колоноскопії. Особливості догляду за проктологічними хворими після операцій на товстій і прямій кишках, заміна калоприймача, оброблення колостоми.

Тема 21. Догляд за хворими з хірургічними захворюваннями та ушкодженнями органів сечової та статеві систем

Ознайомлення з інструментальними та спеціальними методами дослідження урологічних хворих.

Обстеження хворих і обговорення тактики у випадку урологічної патології. Проведення катетеризації сечового міхура у чоловіків і жінок. Підготовка хворих до екскреторної урографії, пієлографії, УЗД. Участь у діагностичних і лікувальних маніпуляціях, операціях і перев'язуваннях. Догляд за урологічними хворими після операції на органах сечової і статеві систем.

Тема 22. Догляд за хворими з хірургічними захворюваннями та ушкодженнями хребта і таза

Робота в травматологічному та хірургічному відділеннях. Аналіз хвороб у пацієнтів з ушкодженням хребта і таза. Тактики медичної сестри в наданні медичної допомоги. Особливості транспортної іммобілізації в кожному окремому випадку. Ознайомлення з методами консервативного й оперативного лікування. Роль медичної сестри в діагностиці, лікуванні і догляді за хворими в умовах стаціонару.

Тема 23. Догляд за хворими з хірургічними захворюваннями та ушкодженнями кінцівок

Аналіз перебігу захворювання, демонстрування хворих із судинною патологією. Проведення спеціальних проб для виявлення захворювань артерій і вен нижніх кінцівок. З'ясування методів консервативного й оперативного лікування. Участь у проведенні спеціальних методів дослідження тематичних хворих. Догляд за хворими після операцій на судинах, накладання еластичного бинта. Участь медичної сестри в перев'язуваннях хворих з гангренами, у випадку облітеруючого захворювання судин.

Розділ 1. Здорова дитина

Тема 1. Вступ. Основні завдання та організація педіатричної служби в Україні. Анатомо-фізіологічні особливості органів і систем

Проведення I етапу медсестринського процесу: скарги, анамнез здорової та хворої дитини (генеалогічний, біологічний, соціальний), значення його для діагнозу. Збирання анамнезу у батьків: анамнез захворювання, життя, епідеміологічний, імунологічний, алергологічний тощо. Схема розпитування. Оцінювання умов життя, виховання, спадковості, перебігу перенесених захворювань.

Медсестринське обстеження: огляд, антропометрія, пальпація, перкусія. Соматоскопія (огляд): загальне оцінювання поведінки, положення тіла (активне, пасивне, вимушене), вираз обличчя, стан свідомості, нервово-психічний розвиток і його відповідність вікові; дослідження шкіри та підшкірної основи, огляд і пальпація периферичних лімфовузлів, голови, хребта, грудної клітки, кінцівок, суглобів. Антропометрія: зважування, вимірювання зросту, окружності голови, грудної клітки, живота. Пальпація, перкусія під час обстеження органів дихання, кровообігу, травлення, сечових органів та ендокринної системи. Підготовка до інструментальних (рентгенологічних, комп'ютерної томографії, ендоскопічних, УЗД тощо) та функціональних методів дослідження органів і систем. Оцінювання результатів досліджень. Критерії оцінювання стану дитини (задовільний, середньої тяжкості, тяжкий). Особливості написання історії розвитку дитини як науково-медичний та юридичний документ.

Організація роботи дитячого дошкільного закладу. Медсестринське обстеження дітей різних вікових груп. Оцінювання обстеження шкіри, вимірювання температури тіла, графічний запис. Переодягання як елемент загартовування — тренування рецепторів шкіри та слизових оболонок, вегетативного апарату й систем теплопродукції до впливу холоду. Підбір іграшок для дітей різного віку.

Режим дня, підготовка дітей та участь у годуванні.

Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, професійної безпеки, протиепідемічного режиму під час обстеження, виконання маніпуляцій, роботи з медичною апаратурою тощо.

Тема 2. Анатомо-фізіологічні особливості доношеної новонародженої дитини та догляд за нею

Перший туалет новонародженої дитини. Медсестринське обстеження: визначення маси, зросту, вимірювання окружності голови, грудної клітки. Оцінювання стану за шкалою Апгар.

Відпрацювання елементів першого туалету новонародженої дитини за діючим наказом. Заповнення документації. Методика одягання немовлят. Вигодовування новонароджених.

Ознайомлення з дитячим відділенням пологового будинку. Обладнання палат. Санітарно-гігієнічний режим.

Медсестринське обстеження: стан шкіри, підшкірної основи, залишку пуповини, пупкової ранки, фізіологічних станів.

Годування новонароджених. Вакцинація.

Дотримання охорони праці, протиепідемічного режиму, правил професійної безпеки під час проведення вакцинації.

Правила виписування з пологового будинку.

Проведення першого патронажу новонародженої дитини.

Тема 3. Анатомо-фізіологічні особливості недоношеної новонародженої дитини та догляд за нею

Ознайомлення з відділенням виходжування недоношених новонароджених. Санітарно-гігієнічний режим відділення.

Медсестринське обстеження недоношених дітей. Оцінювання стану. Догляд за недоношеною дитиною. Зігрівання. Годування.

Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки у відділенні виходжування новонароджених. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тема 4. Вигодовування грудної дитини. Природне, змішане та штучне вигодовування. Харчування дітей, старших однорічного віку

Визначення добової кількості їжі різними методами та частоти годувань на добу. Розрахування основних харчових інгредієнтів та енергетичної цінності основних продуктів харчування для дітей різного віку, які перебувають на грудному, змішаному та штучному вигодовуванні. Складання схем різних видів вигодовування дітей віком до одного року. Проведення контрольного зважування. Техніка годування грудьми, з ложечки, чашки. Зберігання молочних сумішей. Складання схем годування.

Ознайомлення з харчоблоком у дитячому стаціонарі та дотримання правил професійної безпеки, охорони праці під час роботи з електронагрівальними приладами.

Проведення медичною сестрою санітарно-освітньої роботи з питань раціонального харчування.

Розділ 2. Хвороби дітей раннього віку

Тема 5. Хвороби новонароджених, пов'язані з проблемами інфікування

Структура дитячої поліклініки, обов'язки медичної сестри. Участь у прийомі дітей дільничним педіатром та медичною сестрою. Документація медичної сестри педіатричної дільниці. Відпрацювання основних прийомів масажу, пасивної гімнастики. Проведення дородового патронажу вагітних. Проведення патронажу дітей раннього віку.

Структура дитячих стаціонарів. Вивчення обов'язків медичної сестри різних функціональних підрозділів та правил особистої безпеки. Ознайомлення та вивчення документації дитячих стаціонарів. Реалізація медсестринського процесу в стаціонарі.

Робота в приймальному відділенні, на медсестринських постах.

Виконання медсестринського процесу в разі гнійно-запальних захворювань шкіри, сепсису. Виявлення дійсних проблем пацієнта та встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень (крові, сечі, калу, гнійних виділень тощо) .

Оволодіння навичками догляду за пацієнтом при гарячці, інтоксикації, блюванні, проносі, метеоризмі, зниженому апетиті, омфаліті тощо. Виконання лікарських призначень. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження тощо.

Тема 6. Хвороби новонароджених, пов'язані з пологовими проблемами. Гемолітична хвороба новонароджених

Виконання медсестринського процесу при пологових травмах, гемолітичній хворобі. Виявлення дійсних проблем пацієнта та встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація.

Виконання лікарських призначень. Профілактика ушкоджень під час пологів. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тема 7. Гіповітаміноз. Рахіт. Гіпервітаміноз вітаміну D. Гіпокальціємічний синдром. Аномалії конституції

Виконання медсестринського процесу при рахіті, гіпокальціємічному синдромі, гіпервітамінозі, при ексудативно-катаральному, лімфатико-гіпопластичному, нервово-артритичному діатезі. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його наявних проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень (крові, сечі тощо). Оволодіння навичками догляду за пацієнтом зі зниженим апетитом, пітливістю, збудженням, судомами, диспепсичними явищами тощо. Виконання лікарських призначень. Специфічна та неспецифічна профілактика.

Особливості імунізації. Ознайомлення з роботою алергологічного кабінету та принципами диспансерного обліку дітей з алергійними діатезами. Специфіка роботи медичної сестри в алергологічному відділенні.

Заходи і засоби особистої безпеки медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам при роботі з кров'ю та іншим біоматеріалом.

Тема 8. Гострі розлади травлення у дітей раннього віку. Хронічні розлади травлення

Виконання медсестринського процесу при гострих розладах травлення: функціональних розладах травлення та хронічних порушеннях живлення: гіпотрофії, паратрофії, дистрофії. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем і встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Виконання лікарських призначень. Дотримання правил охорони праці, професійної безпеки.

Розділ 3. Захворювання внутрішніх органів

Тема 9. Захворювання органів травного каналу в дітей старшого віку. Гельмінтози

Виконання медсестринського процесу при захворюванні органів травного каналу, гельмінтозах. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних і супутніх проблем, установлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнтів та взяття шлункового і дуоденального вмісту, калу — на наявність яєць гельмінтів та копрологічне

дослідження тощо; підготовки пацієнта до проведення інструментальних обстежень (рентгенологічного, ендоскопічного, УЗД). Виконання лікарських призначень. Профілактика захворювань. Специфіка роботи медсестри в гастроентерологічному відділенні. Роль медсестри в дотриманні правил професійної безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму.

Тема 10. Захворювання органів дихання

Виконання медсестринського процесу при захворюваннях органів дихання: риніті, отиті, фарингіті, трахеїті, ларингіті, стенозуючому ларинготрахеїті, тонзиліті, бронхіті, пневмонії, бронхіальній астмі. Оцінювання стану пацієнта на основі медсестринського обстеження. Додаткові методи обстеження пацієнтів з легеневою патологією: лабораторні — підготовка пацієнта та взяття харкотиння на бактеріологічне дослідження; інструментальні — рентгенологічні, ендоскопічні. Надання невідкладної долікарської допомоги в разі гострих станів (задишки, ядухи, гіпертермії) відповідно до протоколів лікування.

Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тема 11. Захворювання сечової системи

Виявлення наявних проблем пацієнтів із гломерулонефритом, пієлонефритом, гострою нирковою недостатністю, хронічними захворюваннями нирок. Критерії оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Планування медсестринських втручань та їх реалізація: підготовка пацієнта та взяття сечі для загального клінічного дослідження, за методикою Зимницького, Нечипоренка, бактеріологічного дослідження; підготовка до інструментальних методів обстежень (рентгенологічного, цистоскопії, радіоізотопної реографії, УЗД тощо). Догляд за пацієнтами з патологією нирок (антропометрія, застосування сечоприймача, визначення водного балансу). Виконання лікарських призначень. Дієтотерапія. Профілактика. Дотримання правил професійної безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму в нефрологічному відділенні.

Тема 12. Підсумкова практика студентів у відділеннях стаціонару

Робота в поліклініці. Реєстратура. Медична документація. Участь у прийманні пацієнтів разом із дільничним педіатром та медичною сестрою; заповнення медичної документації; проведення антропометрії; планування та проведення профілактичних щеплень; відпрацювання основних прийомів масажу, пасивної гімнастики тощо; участь у проведенні патронажу дітей раннього віку.

Робота в дитячій дошкільній установі. Участь у щоденному ранковому прийманні та огляді дітей, оцінювання фізичного розвитку за даними антропометрії, нервово-психічного розвитку дітей різних вікових груп; складання меню-розкладки на день; участь у плануванні та проведенні профілактичних щеплень; проведення санітарно-освітньої роботи з батьками.

Робота в палаті новонароджених пологового будинку. Участь в огляді дітей: проведення щоденного ранкового туалету, антропометрії, заповнення документації; зігрівання недоношених дітей; годування дітей за допомогою ложечки, пляшечки, зонда. Оброблення кувеза.

Приймальне відділення стаціонару. Робота медичної сестри, спрямована на виконання посадових обов'язків. Реєстрування пацієнтів під час надходження на стаціонарне лікування, участь у загальному огляді, проведенні антропометрії, санітарному обробленні, транспортуванні пацієнтів тощо. Заповнення та ведення медсестринської документації.

Маніпуляційна. Підготовка маніпуляційного кабінету до роботи. Правила зберігання та обліку ліків. Виконання лікарських призначень. Здійснення всіх видів ін'єкцій. Спостереження за станом пацієнтів. Проведення заходів щодо запобігання ускладненням. Здійснення передстерилізаційного оброблення та дезінфекції інструментарію після використання.

Дотримання та виконання вимог, чинних наказів МОЗ України під час роботи в маніпуляційному та процедурному кабінетах.

Робота в кабінеті функціональної діагностики. Підготовка пацієнта та участь у проведенні функціональних методів обстеження.

Відділення раннього дитинства. Обстеження та догляд за пацієнтами з порушеннями вітамінного обміну, алергійними діатезами, гострими розладами травлення та хронічними порушеннями живлення; реалізація плану медсестринських втручань, спостереження за пацієнтом і догляд; вирішення його дійсних та супутніх проблем; виконання лікарських призначень; проведення специфічної та неспецифічної профілактики рахіту; надання невідкладної долікарської допомоги під час нападу ларингоспазму, під час анафілактичного шоку.

Робота в пульмонологічному відділенні. Медсестринське обстеження пацієнтів із хворобами органів дихання: бронхітами, бронхіальною астмою, пневмонією тощо. Визначення функції зовнішнього дихання (спірометрія, спірографія, пневмотахометрія). Встановлення медсестринських діагнозів. Спостереження за пацієнтом та вирішення його дійсних і супутніх проблем (ядуха, кашель, підвищення температури тіла, затруднення носового дихання, зниження апетиту тощо). Виконання лікарських призначень: усіх видів ін'єкцій, фізіотерапевтичних процедур, ЛФК, масажу тощо. Підготовка пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень (крові, харкотиння, сечі тощо). Участь медсестри в інструментальних методах обстеження (рентгенографії, комп'ютерній томографії, ендоскопії тощо). Надання невідкладної долікарської допомоги під час гострих станів (стенозуючого ларинготрахеїту, ядухи, задишки). Оцінювання результатів медсестринських втручань та їх корекція. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду.

Участь у проведенні елементів масажу під час бронхітів, бронхіальної астми, пневмонії тощо.

Робота в гастроентерологічному відділенні. Проведення медсестринського обстеження, медсестринської діагностики та догляду за пацієнтами з порушенням функцій органів травного каналу; вирішення дійсних і супутніх проблем пацієнта зі стоматитом, гастритом, виразковою хворобою, дуоденітом, дисфункцією жовчовивідних шляхів, хронічним холецистохолангітом, гельмінтозами; проведення підготовки пацієнта до лабораторних та інструментальних обстежень; виконання лікарських призначень; робота в маніпуляційному кабінеті. Рекомендації щодо дотримання дієти; навчання пацієнтів та їх оточення само- та взаємодогляду.

Робота в нефрологічному відділенні. Здійснення обстеження та догляду за пацієнтами із захворюваннями сечової системи; вирішення дійсних та супутніх проблем при гломерулонефриті, пієлонефриті, гострій нирковій недостатності, хронічних захворюваннях нирок. Проведення підготовки пацієнта та взяття сечі для загального клінічного дослідження, за методикою Зимницького, Нечипоренка, бактеріологічного дослідження тощо. Підготовка пацієнтів до інструментальних та неінструментальних методів обстеження (рентгенологічного, цистоскопії, радіоізотопної реографії, УЗД нирок тощо). Катетеризація сечового міхура м'яким катетером під наглядом медичної сестри. Надання долікарської допомоги в разі гострої затримки сечі та гострої ниркової недостатності відповідно до протоколів лікування.

Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тема 13. Захворювання серцево-судинної системи

Виявлення дійсних проблем пацієнта з захворюваннями серцево-судинної системи (природженими вадами серця, гострою ревматичною лихоманкою, ВСД тощо). Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Підготовка пацієнта до інструментальних методів обстеження (рентгенографії, УЗД серця, ангіографії тощо). Реалізація медсестринського процесу. Здійснення медичною сестрою мотивованого догляду та опіки над пацієнтом з

гіперкінетичними проявами та ураженням суглобів. Навчання пацієнта та його оточуючих само- та взаємодогляду. Дотримання правил професійної безпеки, охорони праці в галузі, протиепідемічного режиму в лікувально-профілактичному закладі.

Тема 14. Захворювання системи крові

Здійснення медсестринського процесу при захворюваннях системи крові: анемії, лейкозів, геморагічних захворювань. Медсестринське обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем і встановлення медсестринських діагнозів. Підготовка пацієнта до лабораторних та інструментальних методів обстеження. Участь медичної сестри у лікуванні, догляді за пацієнтом та профілактиці. Дотримання правил професійної безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму в гематологічному відділенні.

Тема 15. Захворювання ендокринної системи

Медсестринський процес під час цукрового діабету, захворювань щитоподібної залози. Виявлення та вирішення дійсних проблем пацієнта та його потреб при інсулінозалежному та інсулінонезалежному цукровому діабеті. Особливості інсулінотерапії. Невідкладна допомога при коматозних станах (діабетичному кетоацидозі та гіпоглікемічній комі). Навчання пацієнта та його оточення правилам інсулінотерапії, раціонального харчування.

Медсестринська діагностика природженого та набутого гіпотиреозу. Значення інструментальних методів дослідження. Профілактика. Дотримання правил професійної безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму в ендокринологічному відділенні.

Розділ 4. Інфекційні хвороби

Тема 16. Туберкульоз у дітей

Дійсні проблеми пацієнтів із різними формами туберкульозу легень, медсестринське оцінювання стану. Методи лабораторної та інструментальної діагностики, туберкулінодіагностика, участь медичної сестри у їх проведенні, значення ранньої діагностики туберкульозу. Специфічна і неспецифічна профілактика. Особливості роботи медсестри у фтизіатричному відділенні (стаціонарі). Особиста гігієна та безпека медсестри. Профілактика туберкульозу. Санітарно-освітня робота серед батьків. Заходи і засоби особистої професійної безпеки медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам, при роботі з кров'ю та іншим біоматеріалом.

Тема 17. Дифтерія. Менінгококова інфекція

Дійсні проблеми пацієнтів з дифтерією та менінгоковою інфекцією, медсестринське оцінювання стану. Методи лабораторної діагностики. Підготовка хворих та взяття матеріалу для дослідження. Особиста гігієна та безпека медичної сестри. Значення ранньої діагностики дифтерії та менінгокової інфекції. Невідкладна долікарська допомога при дифтерійному крупі та менінгококцемії відповідно до протоколів лікування. Специфічна та неспецифічна профілактика. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Поточна дезінфекція.

Заходи і засоби особистої безпеки медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам при роботі з кров'ю та іншим біоматеріалом.

Тема 18. Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип. Парагрип. Аденовірусна інфекція

Виконання медсестринського процесу під час гострих респіраторних вірусних інфекцій,

грипу, парагрипу. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних і супутніх проблем, встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень (крові, сечі, змивів з носової частини глотки тощо), особистої безпеки медичної сестри. Виконання лікарських призначень. Особливості обслуговування та догляду за дітьми в інфекційній лікарні. Поточна дезінфекція.

Тема 19. Кір. Краснуха.

Виконання медсестринського процесу під час кору, краснухи. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Виконання лікарських призначень. Заходи і засоби особистої професійної безпеки медичної сестри під час надання медичної допомоги пацієнтам, роботи з кров'ю та іншим біологічним матеріалом.

Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Методика транспортування вакцин, використання сумки-холодильника та холодкових елементів. Специфічна і неспецифічна профілактика. Поточна дезінфекція.

Тема 20. Вітряна віспа. Скарлатина

Виконання медсестринського процесу під час вітряної віспи, скарлатини. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Відпрацювання навичок підготовки пацієнта та взяття біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. Виконання лікарських призначень. Навчання пацієнта та його оточення само- та взаємодогляду. Поточна дезінфекція.

Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю та іншими біологічними рідинами, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо.

Тема 21. Паротитна інфекція. Кашлюк. Паракашлюк

Виявлення дійсних проблем під час паротитної інфекції, кашлюку, паракашлюку. Оцінювання стану пацієнта після медсестринського обстеження. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Підготовка пацієнта та участь медичної сестри в проведенні обстежень. Виконання лікарських призначень. Участь медичної сестри в проведенні фізіотерапевтичних процедур. Навчання пацієнта та оточення само- та взаємодогляду. Проведення профілактичних заходів. Поточна дезінфекція.

Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю та іншими біологічними рідинами, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.

Тема 22. Кишкові інфекції

Виконання медсестринського процесу при дизентерії, сальмонельозі, колі-інфекції. Оволодіння навичками медсестринського обстеження пацієнта, визначення його дійсних і супутніх проблем та встановлення медсестринських діагнозів. Планування та реалізація плану медсестринських втручань: підготовка пацієнта до проведення лабораторних досліджень (загальний клінічний аналіз крові, сечі, дослідження випорожнень, блювотних мас тощо).

Особиста професійна безпека медичної сестри. Проведення профілактичних заходів.

Поточна дезінфекція.

Тема 23. Вірусний гепатит. Поліомієліт. ВІЛ-інфекція/СНІД

Виконання медсестринського процесу при вірусному гепатиті, поліомієліту, ВІЛ-інфекції/СНІДі. Оволодіння навичками медсестринського обстеження та спостереження за пацієнтом, визначення його дійсних і супутніх проблем, установлення медсестринських діагнозів. Планування медсестринських втручань та їх реалізація. Оволодіння навичками догляду за пацієнтом. Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю та іншими біологічними рідинами, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом. Профілактика.

Тема 24. Невідкладна допомога на догоспітальному етапі та в стаціонарі. Охорона праці в галузі

Оцінювання стану пацієнта при судомному, гіпертемічному, алергічному, токсичному, коматозному синдромі, дихальній недостатності, синдромі недостатності кровообігу, дихальній та нирковій недостатності, геморагічному, гіпокальціємічному синдромі. Показ пацієнтів, що перебувають у термінальному стані (або аналіз навчальних історій хвороби). Визначення провідного патологічного синдрому та ступеня його тяжкості. Участь у наданні невідкладної допомоги хворій дитині відповідно до протоколів лікування. Складання плану медсестринських втручань та його реалізація.

Допомога медичній сестрі в палаті інтенсивної терапії під час надання невідкладної допомоги. Особливості госпіталізації дітей з невідкладними станами. Участь у догляді за дитиною. Спостереження за функцією життєво важливих органів.

Дотримання правил техніки безпеки, охорони праці, протиепідемічного режиму, професійної безпеки під час роботи з кров'ю та іншими біологічними рідинами, медичною апаратурою, проведення маніпуляцій, обстеження дитини тощо. Заходи безпеки під час роботи з електроприладами, апаратами, що працюють під тиском, балонами з газом.